

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 017: СТАН ПРОБЛЕМИ

Петрова Юлія¹

<https://orcid.org/0009-0004-4177-0578>

Микола Прозар²

<https://orcid.org/0000-0003-0833-9685>

Олександр Алексєєв³

<https://orcid.org/0000-0002-6950-4413>

Юрій Юрчишин⁴

<https://orcid.org/0000-0002-0404-9384>

Сергій Андрєєв⁵

<https://orcid.org/0000-0002-6346-5273>

Дарія Кондратюк⁶

<https://orcid.org/0009-0008-2453-6682>

¹⁻⁴ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Кам'янець-Подільський, Україна

⁵ ЗВО «Подільський державний університет», Кам'янець-Подільський, Україна

⁶ Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, Україна

кореспондент-автор – Ю. Петрова: ypetrova@kpnpu.edu.ua

doi: 10.32626/2309-8082.2024-29(1).28-35

Наразі якість освіти є одним із найважливіших критеріїв успішного функціонування та реалізації освітньо-професійних програм зокрема та закладів вищої освіти загалом. Обов'язковою умовою покращення якості надання освітніх послуг у закладах вищої освіти є залучення до цього процесу здобувачів, як окремої групи стейкхолдерів. *Мета дослідження* – аналіз участі здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт у процесі внутрішнього забезпечення якості на ОПП «Тренер з видів спорту». *Методи*. Здійснивши аналіз літературних джерел, систематизувавши їх та узагальнивши, виокремили найбільш поширені форми залучення студентів до покращення якості вищої освіти; соціологічні методи, а саме анкетне опитування використали для проведення констатувального педагогічного експерименту, для цього використали результати анкети «Освітня програма очима здобувачів», одержані впродовж 2022-2023 років; математико-статистичні методи дослідження використали для опрацювання даних та визначення відсоткових співвідношень результатів анкетувань. *Результати*. Під час дослідження встановлено, що залучення здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт до процесу внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається через анкетне опитування; співпрацю з органами студентського самоврядування; участь у засіданнях кафедри спорту і спортивних ігор, вченій раді факультету фізичної культури; через функціонування Google Forms, які представлені на сайті кафедри для внесення пропозицій щодо проектів освітньо-професійних програм; через неформальне спілкування із завідувачем кафедри, деканом факультету, ректором університету; включення студентів у групу розробників освітньо-професійних програм. Про ефективність реалізованих шляхів участі студентів у системі внутрішнього забезпечення якості освіти свідчать результати анкетних опитувань «Освітня програма очима здобувачів». Проаналізувавши дані 2022 та 2023 років, дійшли висновку, що за рік динаміка оцінки освітньо-професійних програм «Тренер з видів спорту» дещо покращилась, зокрема здобувачі вищої освіти на 0.5 % більше задоволені переліком освітніх компонентів навчальних планів; на 2 % – кількістю часу, виділеного на практичну підготовку; загальна оцінка якості змісту освітніх програм та рівень викладання освітніх компонентів покращився, на думку респондентів, на 1.8 %; оцінка якості навчально-методичного забезпечення дисциплін також покращилась на 2.9 %.

Ключові слова: якість освіти, анкетне опитування, освітньо-професійна програма, стейкхолдери, акредитація.

Yuliia Petrova, Mykola Prozar, Oleksandr Alekseev, Yurii Yurchyshyn, Sergiy Andreyev, Daria Kondratiuk. Ensuring the quality of education for specialty 017: state of the problem

Abstract. Currently, the quality of education is one of the most important criteria for the successful functioning and implementation of educational and professional programs in particular and higher education institutions in general. A prerequisite for improving the quality of educational services in higher education institutions is the involvement of students as a separate group of stakeholders in this process. *The purpose of the study* is to analyze the participation of higher education students majoring in 017 Physical Culture and Sports in the process of internal quality assurance in the EPP «Sports Coach». *Methods.* After analyzing the literature, systematizing and summarizing them, we identified the most common forms of student involvement in improving the quality of higher education; sociological methods, namely a questionnaire survey, were used to conduct a statement pedagogical experiment, using the results of the questionnaire «Educational Program through the Eyes of Applicants» for 2022, 2023; mathematical and statistical research methods were used to process data and determine the percentage of survey results. *Results.* The study found that the involvement of higher education students majoring in 017 Physical Culture and Sports in the process of internal quality assurance of education takes place through a questionnaire survey; cooperation with student self-government bodies; participation in meetings of the Department of Sports and Sports Games, the Academic Council of the Faculty of Physical Culture; through the functioning of Google Forms, which are presented on the website of the department for making proposals for projects of educational and professional programs; through informal communication with the head of the department, the dean of the faculty, and the rector of the university; inclusion of students in the group of developers of educational and professional programs. The effectiveness of the implemented ways of student participation in the system of internal quality assurance of education is evidenced by the results of questionnaires «Educational Program in the Eyes of Applicants». After analyzing the data of 2022 and 2023, we concluded that the dynamics of evaluation of educational and professional programs «Sports Coach» has improved slightly over the year, in particular, higher education applicants are 0.5 % more satisfied with the list of educational components of the curriculum; by 2 % – with the amount of time allocated for practical training; the overall assessment of the quality of the content of educational programs and the level of teaching of educational components has improved by 1.8%; the assessment of the quality of teaching and methodological support of disciplines has also improved by 2.9 %.

Key words: quality of education, questionnaire survey, educational and professional program, stakeholders, accreditation.

Вступ

Система забезпечення якості вищої освіти від-недавня, а саме з початку створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти у 2019 році, стала неможливою без участі у цьому процесі здобувачів. Оскільки навчання наразі є студенто-орієнтованим, то здобувачі є однією з основних груп стейкхолдерів, які обов'язково мають брати участь у розробці та модернізації освітніх програм, долучатись до обговорення важливих питань у сфері освіти через включення до складу вчених рад, студентського самоврядування, рекомендувати покращити не лише зміст освіти, але й умови навчання, проведення дозвілля та інше [17; 19; 21; 23; 27; 38].

Сьогодні багатьох науковців цікавить проблема якості вищої освіти, зокрема в контексті успішної акредитації освітніх програм та орієнтації на європейський простір [1; 3; 7; 8]. Механізми забезпечення якості вищої освіти, моніторинг та оцінювання якості надання освітніх послуг та освітніх програм зокрема досліджено у праці А. Василюка та М. Дея. Автори присвячують даній проблемі цілий посібник, в якому детально описують систему якості вищої освіти як у вітчизняному, так і в міжнародному контекстах [16].

Роль здобувачів освіти у розробці та вдосконаленні освітніх програм проаналізували у своєму дослідженні О. Криворучко, І. Федотова та Н. Бочарова. Автори зазначають, що обговорення освітніх програм зі студентами може мати багато переваг для розвитку освіти. В результаті цього освітні програми будуть більшою мірою відповідати потребам ринку праці, підвищиться активність здобувачів у навчанні, забезпечуватиметься рівність та доступність освіти, розвиватиметься критичне мислення та креативність студентів [10].

Більш детально процес залучення здобувачів до системи управління якістю вищої освіти проаналізували М. Аряєв, В. Бірюков, Д. Усенко [2] та ряд зарубіжних авторів [33; 40]. Науковці опираються на анонімне анкетне опитування здобувачів вищої освіти, як на один із найефективніших способів покращення якості надання освітніх послуг за конкретною освітньою програмою. За результатами дослідження автори виявили низку недоліків, що стосується дистанційного навчання здобувачів. Окрім цього дослідники [31; 32; 35; 36; 37] акцентують на ролі здобувачів вищої освіти у покращенні загальної системи фізичної культури і спорту у розвинених країнах, наголошуючи на інноваційних підходах популяризації масової фізичної культури серед різних верств населення.

М. Скидан [13] пропонує свою стратегію покращення якості освітніх послуг у закладах вищої освіти. І серед напрямків, які він аналізує, також

здійснений акцент на залучення здобувачів до процесу прийняття рішень, до перегляду та оновлення освітніх програм, до створення партнерських взаємовідносин з науково-педагогічними працівниками, до оцінювання якості викладання та інше.

Тема нашого дослідження потребує вивчення та аналізу, оскільки наразі освітні програми «Тренер з видів спорту» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт перебувають у постакредитаційному періоді. Це значить, що в контексті перспективного плану розвитку зазначених освітніх програм необхідна реалізація пропозицій різних груп стейкхолдерів загалом та здобувачів вищої освіти зокрема.

Якщо здійснити аналіз системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка функціонує у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, то варто виокремити декілька шляхів залучення здобувачів до її вдосконалення:

- через анкетне опитування;
- через органи студентського самоврядування;
- через участь у засіданнях кафедр, вчених рад та ін.;
- через Google Forms, які представлені на сайтах кафедр для внесення пропозицій щодо проєктів освітньо-професійних програм;

- через створення різноманітних програм, які сприяють залученню здобувачів до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

У своєму дослідженні ми проаналізували результати моніторингу освітньо-професійних програм «Тренер з видів спорту» здобувачами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти для майбутньої реалізації їх пропозицій та покращення якості надання освітніх послуг.

Матеріал та методи дослідження

Мета дослідження – аналіз участі здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт у процесі внутрішнього забезпечення якості на ОПП «Тренер з видів спорту».

Під час дослідження було вивчено, проаналізовано та систематизовано наукову літературу, зокрема статті, посібники, лекційні матеріали, нормативні документи, законодавчу базу та інші джерела, що стосуються зазначеної теми. Аналіз літературних джерел допоміг отримати комплексне розуміння сучасного стану проблеми дослідження у сфері вищої освіти, визначити підходи, які вже використовувалися із успіхом, та встановити потенційні напрямки подальших досліджень. Для аналізу також використовували матеріали розширених засідань кафедри спорту і спортивних ігор, які розміщені на офіційному сайті (<https://sportkaf.kpnu.edu.ua/protokoly-zasidannia-kafedry/>).

Соціологічні методи дослідження використовували під час проведення констатувального педагогічного експерименту з жовтня 2022 року по листопад 2023 року. Загалом в опитуванні взяли участь здобувачі 1-4 курсів першого (бакалаврського) рівня та 1-2 курсів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Загальна кількість опитаних респондентів – 363 здобувачі. Методи математичної статистики використовували під час обробки даних анкетного опитування, визначали відсоткове значення відповідей здобувачів вищої освіти для того, щоб бачити кількісні та якісні показники переконань студентів стосовно якості вищої освіти за освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту». Для цього використовували Microsoft Office, зокрема таблиці Excel. В Excel використовувалися різні функції та інструменти для аналізу даних. Наприклад, для підрахунку відсоткового значення відповідей на певне запитання використовували функцію підрахунку відсотків.

Результати дослідження

Найбільш прямим шляхом впливу студентів на покращення якості освітнього процесу є включення здобувачів у проєктні групи з розробки освітньо-професійних програм. Таким чином студенти представляють інтереси здобувачів вищої освіти, вносять свої пропозиції з точки зору безпосередніх суб'єктів освітньої діяльності. Ці пропозиції обговорюються, аналізуються та частково реалізуються з урахуванням їх ефективності. Так, наприклад, до проєктної групи освітньо-професійних програм «Тренер з видів спорту» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів були включені такі здобувачі: Дмитро Козак (редакція 2023 року, перший (бакалаврський) рівень); Віталій Бойко (проєкт 2024 року, перший (бакалаврський) рівень); Юлія Петрова (редакція 2023 року, другий (магістерський) рівень); Сергій Кудінов (проєкт 2024 року, другий (магістерський) рівень).

Також здобувачі вищої освіти беруть участь у розширених засіданнях кафедр, зокрема кафедри спорту і спортивних ігор. Під час обговорення освітньо-професійних програм «Тренер з видів спорту» здобувачі вищої освіти внесли ряд пропозицій. Якщо розглянути конкретні приклади, то серед них реалізовані наступні:

- у каталог вибіркового освітніх компонентів внесено дисципліни «Теорія і методика настільного тенісу і бадмінтону» (пропозиція В. Гуменюк), «Основи нормативного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (пропозиція А. Жогел), «Сучасні популярні види фізичної активності ігрової спрямованості» (пропозиція Ж. Константинової);

- керівництво практикою здійснюють науково-педагогічні працівники, які мають стаж професійної діяльності тренера і працюють за сумісництвом в дитячо-юнацьких спортивних школах (пропозиція Д. Земляка).

Під час засідання кафедри 08 листопада 2022 року здобувачі звернули увагу на розширення можливості формування загальних компетентностей за допомогою освітніх компонентів професійної підготовки, а саме дисциплін медико-біологічного циклу (Д. Козак), а також на передбачення формування програмного результату «04 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення» під час опанування переважною більшістю освітніх компонентів, не лише загальної, але й професійної підготовки (В. Яблонський).

А. Салманова запропонувала подати перелік soft skills, які можна сформуванати у здобувачів вищої освіти за допомогою того чи іншого освітнього компоненту. Це стосується робочих програм і силабусів як бакалаврського, так і магістерського рівнів. А. Антонюк подала ідею, щоб в освітньому компоненті «Фізіологія спорту» виділити більшу кількість лекційного курсу, практичних занять на розкриття саме зміни структури і функцій організму під впливом термінових та довготривалих фізичних навантажень; фізіологічної адаптації організму до стресу термінового навантаження при заняттях фізичними вправами та адаптацією до хронічного стресу тривалого навантаження. В. Бойко запропонував включити тематику у зміст освітнього компонента «Гігієна фізичної культури і спорту», яка безпосередньо пов'язана зі сферою фізичної культури і спорту.

Проаналізувавши зміни у робочих програмах і силабусах освітніх компонентів 2023-2024 навчального року, які розміщені на офіційному сайті кафедри спорту і спортивних ігор, спостерігаємо активну реалізацію запропонованих ідей та побажань здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Що стосується результатів анкетного опитування «Освітня програма очима здобувачів», то проаналізувавши дані 2022 та 2023 років, дійшли висновку, що деякі результати у 2023 році покращились:

- здобувачі вищої освіти на 0.5 % більше задоволені переліком освітніх компонентів навчальних планів;
- на 2 % більше здобувачів задоволені кількістю часу, виділеного на практичну підготовку;
- загальна оцінка якості змісту освітніх програм «Тренер з видів спорту» та рівень викладання освітніх компонентів покращився, на думку респондентів, на 1.8 %;
- оцінка якості навчально-методичного забезпечення дисциплін також покращилась на 2.9 %.

Таблиця 1 – Порівняльна таблиця відповідей здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час анкетування «Освітня програма очима здобувачів» у 2022 та 2023 роках

№ з/п	Відповіді здобувачів вищої освіти	2022 рік (n=190)	2023 рік (n=173)
1.	Чи були Ви ознайомлені зі змістом та особливостями засвоєння освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми на початку Вашого навчання?		
	Так	98.4 %	98.3 %
	Ні	1.6 %	1.7 %
2.	Чи достатній, на Вашу думку, зміст переліку навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми для Вашої якісної професійної підготовки?		
	Так	98.9 %	96 %
	Ні	1.1 %	4 %
3.	Чи всі навчальні дисципліни, які Ви вивчаєте (вивчали), є необхідними для Вашої професійної діяльності?		
	Так	94.7 %	95.2 %
	Ні	5.3 %	4.8 %
4.	Чи реалізували Ви право на вибір навчальних дисциплін упродовж терміну Вашого навчання за освітньою (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програмою?		
	Так	96.3 %	92.5 %
	Ні	3.7 %	7.5 %
5.	Чи достатньо виділено часу на Вашу практичну підготовку за освітньою (освітньо-професійною / освітньо-науковою) програмою?		
	Так	96.8 %	98.8 %
	Ні	3.2 %	1.2 %
6.	Чи вдалося Вам реалізувати свої фахові вподобання та здібності під час опанування навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми?		
	Так	98.4 %	94.8 %
	Ні	1.6 %	5.2 %
7.	На Вашу думку, чи правильно структурно та логічно побудований освітній процес за навчальним планом освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми, за якою Ви навчаєтесь?		
	Так	96.8 %	96.5 %
	Ні	3.2 %	3.5 %
8.	Упродовж навчання за освітньою (освітньо-професійною/освітньо-науковою) програмою чи повідомляли Вам викладачі інформацію про можливості її опанування в умовах внутрішньої / міжнародної академічної мобільності?		
	Так	97.4 %	92.5 %
	Ні	2.6 %	7.5 %
9.	Чи завжди у Вас була можливість консультуватись із викладачами з навчальних дисциплін навчального плану Вашої освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми?		
	Так	95.8 %	93.1 %
	Ні	4.2 %	6.9 %
10.	Чи використовують викладачі в освітньому процесі мультимедійні засоби під час проведення різних видів навчальних занять?		
	Так	98.9 %	98.3 %
	Ні	1.1 %	1.7 %
11.	Ваша загальна оцінка якості змісту та рівня викладання навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми на факультеті		
	Відмінно	69 %	70.8 %
	Добре	28.4 %	26.4 %
	Задовільно	2.6 %	2.8 %
12.	Ваша загальна оцінка якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу з навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми		
	Відмінно	66.8 %	69.7 %
	Добре	30.5 %	26.9 %
	Задовільно	1.6 %	3.4 %
	Незадовільно	1.1 %	-

Дискусія

Аналізом результатів та шляхів залучення здобувачів до процесу покращення якості вищої освіти наразі займається ряд науковців [2; 4; 10; 11; 14; 20; 28; 38; 40]. Наприклад, колектив авторів [12] на основі системного аналізу результатів соціологічного дослідження визначили сильні та слабкі сторони освітнього процесу в різних регіонах України за допомогою опитувань студентів. На основі результатів опитувань запропоновано низку заходів, пов'язаних із продукуванням практичних навичок і вмінь в освітньому процесі, з рівнем залученості студентів до науково-дослідної та науково-пошукової роботи, академічною мобільністю, критеріями оцінювання знань, проблемами працевлаштування та протидією тенденціям міграції інтелектуального капіталу України.

Використання студентів як компетентних оцінювачів якості вищої освіти гармонійно вплітається у концепцію студентоцентричності, яка передбачає активну спрямованість на студента як у процесі надання якісних освітніх послуг, так і при управлінні діяльністю вищого навчального закладу [35; 36; 37]. Такої ж думки дотримуються автори [15], які зазначають, що умовах інтенсивного розвитку і реформування системи освіти України, якість вищої освіти залежить від грамотно побудованої взаємодії з внутрішніми стейкхолдерами, якими є здобувачі, оскільки зовнішнє середовище формує соціальне замовлення, а внутрішнє середовище є його ресурсним потенціалом.

Оцінювання здобувачами якості викладання – це не тільки засіб узагальнити думку здобувачів освіти. Це й можливість поглиблено розуміти психологічні аспекти освітнього процесу [4]. Автори наголошують на важливості створення атмосфери взаєморозуміння та довіри, де здобувачі освіти можуть відкрито поділитися своїми думками та спостереженнями. Важливо усвідомити, що опитування здобувачів освіти є лише частиною більш широкої системи забезпечення якості вищої освіти. Воно має доповнюватись іншими методами оцінки, такими як аналіз академічних досягнень, спостерігати за навчальним процесом та взаємодія зі студентами.

Результати проведеного нами дослідження доводять те, що залучення здобувачів вищої освіти до процесу покращення якості вищої освіти через зазначені шляхи сприяє удосконаленню освітнього процесу, покращенню змісту освітніх компонентів, введенню інноваційних форм та методів реалізації аудиторних та позааудиторних занять, налагодженню

комунікаційних зв'язків між учасниками освітнього процесу. Такої ж думки дотримуються автори, дослідження яких ми проаналізували під час аналізу тематичної проблеми.

Висновки

1. Участь здобувачів у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є одним з головних критеріїв оцінювання якості підготовки фахівців за певною освітньо-професійною програмою. Саме через залучення їх до процесу розробки, моніторингу та перегляду освітніх програм вони формують свої потреби та пропонують зміни до змісту освітніх компонентів, до структурно-логічної схеми навчальних дисциплін, до застосування науково-педагогічними працівниками інноваційних форм, методів та засобів освітнього процесу, до покращення умов проживання в гуртожитках, проведення позааудиторного часу, оцінюють не лише якість освіти загалом, але й діяльність кожного науково-педагогічного працівника.

2. Активне залучення здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти до процесу покращення якості надання освітніх послуг за освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту» в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка сприяло успішному проходженню акредитаційних експертиз, впливає на розвиток професійної діяльності науково-педагогічних працівників, стимулює керівництво університету покращувати умови не лише навчання, але й загального розвитку студентів. Загалом здобувачі оцінюють навчання на зазначених освітньо-професійних програмах оцінками «відмінно» (70.8 %) та «добре» (26.4 %).

3. Пропозиції здобувачів вищої освіти були реалізовані під час модернізації освітньо-професійних програм та змісту освітніх компонентів. Результати анкетного опитування «Освітня програма очима студентів» здобувачів свідчать про часткове збільшення відсоткового значення стосовно загальної оцінки якості змісту та рівня викладання навчальних дисциплін освітньої програми. Проте показники стосовно змісту освітніх компонентів, реалізації фахових вподобання та здібностей здобувачами під час опанування навчальних дисциплін освітньо-професійної програми дещо понизились: на 2.9 % та 3.6 % відповідно.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Література та джерела

1. Антіпова Н. Моніторинг якості вищої освіти як пріоритетне завдання забезпечення ефективної освіти в Україні. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка*. Серія : Педагогічні науки. 2022. Випуск 14. С. 7–17.
2. Аряєв М., Бірюков В., Усенко Д. та ін. Анонімне опитування здобувачів вищої освіти як невід'ємна частина системи управління якістю дистанційного освітнього процесу. *Одеський медичний журнал*. 2023. № 1. С. 62–67.
3. Білик О., Жарая С., Жаровська О. Управлінський моніторинг у системі оцінювання якості освіти. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти*. Серія : «Екологія. Публічне управління та адміністрування». 2023. Випуск 2. С. 28–35.
4. Жидецький Ю., Когут Я., Пряхіна Н. Психолого-педагогічні аспекти в оцінюванні здобувачами вищої освіти якості викладання: досвід та перспективи. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія психологічна)*. 2023. № 1. С. 25–29.
5. Звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Тренер з видів спорту» СВО «бакалавр». – URI: <http://surl.li/faijc>.
6. Звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Тренер з видів спорту» СВО «магістр». – URI: <http://surl.li/dvgkx>.
7. Івлева С., Сікорська О. Процедури управління якістю освіти в закладах вищої освіти. *Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі : наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю*. Одеса, 18-20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред. д. мед. н., проф. В. Г. Марічерда. Одеса : ОНМедУ, 2023. С. 483–487.
8. Кравець В. Організаційні структури управління системою внутрішнього забезпечення якості: особливості впровадження у вищих військових навчальних закладах. *Честь і Закон*. 2023. № 4(87). С. 105–112.
9. Кравченко Ю. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти як індикатор ризиків у діяльності закладу вищої освіти. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. № 1(13). С. 259–273.
10. Криворучко О., Федотова І., Боcharова Н. Роль здобувачів вищої освіти у розробці та вдосконаленні освітніх програм: важливість залучення стейкхолдерів для підвищення ефективності та якості навчання. *Науково-методичні аспекти підвищення якості підготовки фахівців в умовах глобальних викликів: матеріали міжнародної наукової конференції з проблем вищої освіти і науки* (Харків, 12 травня 2023 р.). Харків : ХНАДУ, 2023. С. 72–76.
11. Мороз В. М., Садковий В. П., Бабаєв В. М., Мороз С. А. Онлайн опитування студентів у системі забезпечення якості вищої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 68. № 6. 2018. С. 235–250.
12. Саух П. Ю., Набок М. В., Кізілов О. І., Кузіна І. І. Якість вищої освіти в Україні очима студентів. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2021. № 3(2). С. 1–8.
13. Скидан М. Підвищення якості освітніх послуг як основний стратегічний напрям розвитку вищої та фахової передвищої освіти. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. – URI: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3463/3390>.
14. Шандар А. Студентоцентричний підхід як вектор розвитку якості вищої освіти. *Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку»* (м. Одеса, 21-22 лютого 2023 р.) Одеса : ОНЕСУ, 2023. С. 77–78.

Reference

1. Antipova, N. (2022), «Monitorynh yakosti vyshchoi osvity yak proryytetne zavdannia zabezpechennia efektyvnoi osvity v Ukraini» [Monitoring the quality of higher education as a priority task of ensuring effective education in Ukraine]. *Scientific Bulletin of the Kremenets Regional Humanitarian and Pedagogical Academy named after Taras Shevchenko*, 14, pp. 7-17. [in Ukraine].
2. Ariaiev, M., Biriukov, V., Usenko, D. (2023), «Anonimne opytuvannia zdobuvachiv vyshchoi osvity yak nevidiemna chastyna systemy upravlinnia yakistiu dystantsiinoho osvitnoho protsesu» [Anonymous survey of higher education applicants as an integral part of the quality management system of the distance education process]. *Odesa Medical Journal*, 1, pp. 62-67. [in Ukraine].
3. Bilyk, O., Zharaia, S., Zharovska, O. (2023), «Upravlinskyi monitorynh u systemi otsiniuvannia yakosti osvity» [Management monitoring in the education quality assessment system]. *Scientific bulletin of the Vinnytsia Academy of Continuing Education*, 2, pp. 28-35. [in Ukraine].
4. Zhydetskyi, Yu., Kohut, Ya., Priakhina, N. (2023), «Psyholohopedahohichni aspekty v otsiniuvanni zdobuvachamy vyshchoi osvity yakosti vykladannia: dosvid ta perspektyvy» [Psychological and pedagogical aspects in the evaluation of the quality of teaching by students of higher education: experience and prospects]. *Scientific bulletin of the Lviv State University of Internal Affairs (psychological series)*, 1, pp. 25-29. [in Ukraine].
5. Zvit pro rezultaty akredytatsiinoi ekspertyzy osvitnoi prohramy «Trener z vydiv sportu» SVO «bakalavr» [Report on the results of the accreditation examination of the educational program “Sports Trainer” of the Bachelor’s Educational Institution]. – URI: <http://surl.li/faijc>. [in Ukraine].
6. Zvit pro rezultaty akredytatsiinoi ekspertyzy osvitnoi prohramy «Trener z vydiv sportu» SVO «mahistr» [Report on the results of the accreditation examination of the “Sports Trainer” educational program of the Master’s SVO]. Retrieved from: <http://surl.li/dvgkx>. [in Ukraine].
7. Ivlieva, S., Sikorska, O. (2023), «Protsedury upravlinnia yakistiu osvity v zakladakh vyshchoi osvity» [Procedures for managing the quality of education in institutions of higher education]. *Ensuring the quality of education in a higher medical school: science and method. interuniversity conf. from international participation*. Odesa, pp. 483-487. [in Ukraine].
8. Kravets, V. (2023), «Orhanizatsiini struktury upravlinnia systemoiu vnutrishnoho zabezpechennia yakosti: osoblyvosti vprovadzhennia u vyshchyykh viiskovykh navchalnykh zakladakh» [Organizational structures of management of the system of internal quality assurance: features of implementation in higher military educational institutions]. *Honor and Law*, 4(87), pp. 105-112. [in Ukraine].
9. Kravchenko, Yu. (2023), «Vnutrishnia systema zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity yak indykator ryzkyv u diialnosti zakladu vyshchoi osvity» [The internal system of ensuring the quality of higher education as an indicator of risks in the activity of a higher education institution]. *Scientific Bulletin: State Administration*, 1(13), pp. 259-273. [in Ukraine].
10. Kryvoruchko, O., Fedotova, I., Bocharova, N. (2023), «Rol zdobuvachiv vyshchoi osvity u rozrobtsi ta vdoskonalenni osvitnikh prohram: vazhlyvist zaluchennia steikholderiv dlia pidvyshchennia efektyvnosti ta yakosti navchannia» [The role of higher education students in the development and improvement of educational programs: the importance of stakeholder involvement for improving the effectiveness and quality of education]. *Scientific and methodological aspects of improving the quality of training specialists in the conditions of global challenges: materials of the international scientific conference on the problems of higher education and science*. Kharkiv, pp. 72-76. [in Ukraine].

15. Шевченко Н., Хитько М. Роль стейкхолдерів у системі забезпечення якості вищої освіти. 2019. – URL: <http://surl.li/ryzsf>.
16. Якість вищої освіти: теорія і практика : навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей. Київ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.
17. Anikieiev, D. M. (2015). Criteria of effectiveness of students' physical education system in higher educational establishments. *Physical education of students*, 5, 3–8. doi: <http://dx.doi.org/10.15561/20755279.2015.0501>
18. Bull, F. C., Al-Ansari, S. S., Biddle, S., Borodulin, K., Buman, M. P., Cardon, G., Carty, C., Chaput, J.-P., Chastin, S., & Chou, R., et al. (2020). World Health Organization 2020 Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. *Br. J. Sport. Med*, 54, 1451–1462.
19. Centeio, E., Mercier, K., Garn, A., Erwin, H., Marttinen, R., & Foley, J. (2021 Oct). The Success and Struggles of Physical Education Teachers While Teaching Online during the COVID-19 Pandemic. *J of Teaching in Physical Education*, 40(4), 667-673.
20. Chandler, L., Lee, J. W., Lesniak, K. T., & Herring, R. P. (2021 September). Fitness Assessment Feedback May Lower Intrinsic Motivation for Physical Activity among College Students. *Californian Journal of Health Promotion*, 19(1), 54-63. doi:10.32398/cjhp.v19i1.2649
21. Chism, S. (2020). Motivating High School Students in a Blended Physical Education Learning Environment: A Self-Determination Theory Analysis. *Graduate Research Theses & Dissertations*. Northern Illinois University De Kalb, Illinois. 6921. – URL: <https://huskiecommons.lib.niu.edu/allgraduate-thesesdissertations/6921>
22. Coulter, T. J., Mallett, C. J., Singer, J. A. & Gucciardi, D. F. (2016). Personality in sport and exercise psychology: integrating a whole person perspective. *International J of Sport and Exercise Psychology*, 14(1), 23-41. doi: doi.org/10.1080/1612197X.2015.1016085
23. Di Tore, P.A., Schiavo, R., & D'isanto, T. (2016). Physical education, motor control and motor learning: theoretical paradigms and teaching practices from kindergarten to high school. *Journal of Physical Education and Sport*, 16(4), 1293–1297. doi: <https://doi.org/10.7752/jpes.2016.04205>.
24. Do, B., Kirkland, C., Besenyi, G. M., Carissa, M., & Lanza, K. (2022). Youth physical activity and the COVID-19 pandemic: A systematic review. *Prev. Med. Rep*, 29, 101959.
25. Frąckiewicz, M. (2023). Personalized Learning for Sports and Physical Education. – URL: <https://ts2.com.pl/en/personalized-learning-for-sports-and-physical-education/>
26. Giakoni-Ramírez, F., Godoy-Cumillaf, A., Espoz-Lazo, S., Duclos-Bastias, D., & Val Martín, P. (2023). Physical Activity in Immersive Virtual Reality: A Scoping Review. *Healthcare*, 11 (1553). URL: <https://www.mdpi.com/2227-9032/11/11/1553>
27. Harsha, S. (2018). Influence of Physical Education On Academic Performance of High School Students. *International J. of Innovative Science & Research Technology*, 3(12), 9–10.
28. Hastie, P. A. (2022). A Primer on Content Knowledge in Physical Education Research. *J of Teaching in Physical Education*. EJ1331139
29. Hemphill, M. A., Lee, Y., Ragab, S., Rinker, J., & Dyson, O. L. (2022). Developing a Pedagogy of Restorative Physical Education. *J of Teaching in Physical Education*, 41(2), 194–203. doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.2021-0004>
30. López-Valenciano, A., Suárez-Iglesias, D., Sanchez-Lastra, M. A. & Ayán, C. (2021). Impact of COVID-19 Pandemic on University Students' Physical Activity Levels: An Early Systematic Review. *Frontiers in Psychology*, 11, 1-9. –URL: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.624567/full#supplementary-material>
31. Morin, A. Personalized learning: What you need to know. – URL: <https://www.understood.org/en/articles/personalized-learning-what-you-need-to-know>
11. Moroz, V. M., Sadkovyi, V. P., Babaiev, V. M., Moroz, S. A. (2018), «Onlain opytuvannia studentiv u systemi zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity» [Online survey of students in the higher education quality assurance system]. *Information technologies and teaching aids*. 68(6), pp. 235-250. [in Ukraine].
12. Saukh, P. Yu., Nabok, M. V., Kizilov, O. I., Kuzina, I. I. (2021), «Yakist vyshchoi osvity v ukraini ochyma studentiv» [The quality of higher education in Ukraine through the eyes of students]. *Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 3(2), pp. 1-8. [in Ukraine].
13. Skydan, M. (2024), «Pidvyshchennia yakosti osvity posluh yak osnovnyi stratehichnyi napriam rozvytku vyshchoi ta fakhovoi peredvyshchoi osvity» [Improving the quality of educational services as the main strategic direction of the development of higher and professional pre-higher education]. *Economy and society*, 59. – URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3463/3390>. [in Ukraine].
14. Shandar, A. (2023), «Studentotsentrovanyi pidkhid yak vektor rozvytku yakosti vyshchoi osvity» [Student-centered approach as a vector for the development of the quality of higher education]. *Proceedings of the VI International Scientific and Methodological Conference "Quality Assurance of Higher Education: Problems and Development Prospects"*, Odesa, pp. 77-78. [in Ukraine].
15. Shevchenko, N., Khytko, M. (2019), «Rol steikholderiv u systemi zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity» [The role of stakeholders in the system of quality assurance of higher education]. – URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/158420/3%20%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0%20CD%201278-60-66.pdf?sequence=1>. [in Ukraine].
16. *Iakist vyshchoi osvity : teoriia i praktyka* (2019) [The quality of higher education: theory and practice]. Nizhin, Kyiv. 176 p. [in Ukraine].
17. Anikieiev, D. M. (2015). Criteria of effectiveness of students' physical education system in higher educational establishments. *Physical education of students*, 5, 3–8. doi: <http://dx.doi.org/10.15561/20755279.2015.0501>
18. Bull, F. C., Al-Ansari, S. S., Biddle, S., Borodulin, K., Buman, M. P., Cardon, G., Carty, C., Chaput, J.-P., Chastin, S., & Chou, R., et al. (2020). World Health Organization 2020 Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour. *Br. J. Sport. Med*, 54, 1451-1462.
19. Centeio, E., Mercier, K., Garn, A., Erwin, H., Marttinen, R., & Foley, J. (2021 Oct). The Success and Struggles of Physical Education Teachers While Teaching Online during the COVID-19 Pandemic. *J of Teaching in Physical Education*, 40(4), 667-673.
20. Chandler, L., Lee, J. W., Lesniak, K. T., & Herring, R. P. (2021 September). Fitness Assessment Feedback May Lower Intrinsic Motivation for Physical Activity among College Students. *Californian Journal of Health Promotion*, 19(1), 54-63. doi:10.32398/cjhp.v19i1.2649
21. Chism, S. (2020). Motivating High School Students in a Blended Physical Education Learning Environment: A Self-Determination Theory Analysis. *Graduate Research Theses & Dissertations*. Northern Illinois University De Kalb, Illinois. 6921. – URL: <https://huskiecommons.lib.niu.edu/allgraduate-thesesdissertations/6921>
22. Coulter, T. J., Mallett, C. J., Singer, J. A. & Gucciardi, D. F. (2016). Personality in sport and exercise psychology: integrating a whole person perspective. *International J of Sport and Exercise Psychology*, 14(1), 23-41. doi: doi.org/10.1080/1612197X.2015.1016085
23. Di Tore, P.A., Schiavo, R., & D'isanto, T. (2016). Physical education, motor control and motor learning: theoretical paradigms and teaching practices from kindergarten to high school. *Journal of Physical Education and Sport*, 16(4), 1293–1297. doi: <https://doi.org/10.7752/jpes.2016.04205>.
24. Do, B., Kirkland, C., Besenyi, G. M., Carissa, M., & Lanza, K. (2022). Youth physical activity and the COVID-19 pandemic: A systematic review. *Prev. Med. Rep*, 29, 101959.

32. Neville, R. D., Lakes, K. D., Hopkins, W.G., Tarantino, G., Draper, C., Beck, R., & Madigan, S. (2022). Global Changes in Child and Adolescent Physical Activity During the COVID-19 Pandemic: A Systematic Review and Meta-analysis. *JAMA Pediatr*, 176, 886–894.
33. Personalized System of Instruction in Physical Education. – URI: <https://plt4m.com/blog/personalized-system-of-instruction/>
34. Phillips, S. R., Marttinen, R., & Mercier, K. (2017). Fitness assessment: Recommendations for an enjoyable student experience. *Strategies: A J. for Physical and Sport Educators*, 30, 19-24.
35. Podstawski, R., Żurawik, M., Boryślawski, K., Bukova, A., Masanovic, B., Alföldi, Z., & Żurek, P. (2021). State and status of physical education in tertiary institutions in selected European countries in the second decade of the 21st century. *Acta Gymnica*, 51, 1-7. doi: <https://doi.org/10.5507/ag.2021.013>
36. Roure, C., Lentillon-Kaestner, V., & Pasco, D. (2021, Feb 27). Students' individual interest in physical education: Development and validation of a questionnaire. *Scand J Psychol*, 21, 62(1), 64–73. doi: <https://doi.org/10.1111/sjop.12669>
37. Roure, C., & Pasco, D. (2022). Exploring the Effects of a Context Personalization Approach in Physical Education on Students' Interests and Perceived Competence. *Journal of Teaching in Physical Education*, 42(2), 331–340. doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.2021-0283>
38. Tkachov, S., Liannoi, M., & Shapovalova, O. (2021). Pedagogical aspects of the formation of professional competence among students of physical culture and sports. *Revista Tempos e Espaços em Educação*, 14(33). doi: <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16602>
39. U.S. Department of Health and Human Services. (2020). *Healthy People 2030*. Washington DC: U.S Department of Health and Human Services. – URI: <https://www.healthypeople.gov/2030>
40. Wang, H., Shen, B., & Bo, J. (2022). Examining Situational Interest in Physical Education: A New Inventory. *J of Teaching in Physical Education*, 41(2), 270-277.
41. Zhang, T., Lu, G. & Wu, X. Y. (2020). Associations between physical activity, sedentary behaviour and self-rated health among the general population of children and adolescents: a systematic review and meta-analysis. *BMC Public Health*, 20, 1343. doi: <https://doi.org/10.1186/s12889-020-09447-1>
25. Frąckiewicz, M. (2023). Personalized Learning for Sports and Physical Education. – URI: <https://ts2.com.pl/en/personalized-learning-for-sports-and-physical-education/>
26. Giakoni-Ramírez, F., Godoy-Cumillaf, A., Espoz-Lazo, S., Duclos-Bastias, D., & Val Martín, P. (2023). Physical Activity in Immersive Virtual Reality: A Scoping Review. *Healthcare*, 11 (1553). – URI: <https://www.mdpi.com/2227-9032/11/11/1553>
27. Harsha, S. (2018). Influence of Physical Education On Academic Performance of High School Students. *International J. of Innovative Science & Research Technology*, 3(12), 9-10.
28. Hastie, P. A. (2022). A Primer on Content Knowledge in Physical Education Research. *J of Teaching in Physical Education*. E11331139
29. Hemphill, M. A., Lee, Y., Ragab, S., Rinker, J., & Dyson, O. L. (2022). Developing a Pedagogy of Restorative Physical Education. *J of Teaching in Physical Education*, 41(2), 194-203. doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.2021-0004>
30. López-Valenciano, A., Suárez-Iglesias, D., Sanchez-Lastra, M. A. & Ayán, C. (2021). Impact of COVID-19 Pandemic on University Students' Physical Activity Levels: An Early Systematic Review. *Frontiers in Psychology*, 11, 1-9. –URI: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.624567/full#supplementary-material>
31. Morin, A. Personalized learning: What you need to know. – URI: <https://www.understood.org/en/articles/personalized-learning-what-you-need-to-know>
32. Neville, R. D., Lakes, K. D., Hopkins, W.G., Tarantino, G., Draper, C., Beck, R., & Madigan, S. (2022). Global Changes in Child and Adolescent Physical Activity During the COVID-19 Pandemic: A Systematic Review and Meta-analysis. *JAMA Pediatr*, 176, 886–894.
33. Personalized System of Instruction in Physical Education. – URI: <https://plt4m.com/blog/personalized-system-of-instruction/>
34. Phillips, S. R., Marttinen, R., & Mercier, K. (2017). Fitness assessment: Recommendations for an enjoyable student experience. *Strategies: A J. for Physical and Sport Educators*, 30, 19-24.
35. Podstawski, R., Żurawik, M., Boryślawski, K., Bukova, A., Masanovic, B., Alföldi, Z., & Żurek, P. (2021). State and status of physical education in tertiary institutions in selected European countries in the second decade of the 21st century. *Acta Gymnica*, 51, 1-7. doi: <https://doi.org/10.5507/ag.2021.013>
36. Roure, C., Lentillon-Kaestner, V., & Pasco, D. (2021, Feb 27). Students' individual interest in physical education: Development and validation of a questionnaire. *Scand J Psychol*, 21, 62(1), 64-73. doi: <https://doi.org/10.1111/sjop.12669>
37. Roure, C., & Pasco, D. (2022). Exploring the Effects of a Context Personalization Approach in Physical Education on Students' Interests and Perceived Competence. *Journal of Teaching in Physical Education*, 42(2), 331-340. doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.2021-0283>
38. Tkachov, S., Liannoi, M., & Shapovalova, O. (2021). Pedagogical aspects of the formation of professional competence among students of physical culture and sports. *Revista Tempos e Espaços em Educação*, 14(33). doi: <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16602>
39. U.S. Department of Health and Human Services. (2020). *Healthy People 2030*. Washington DC: U.S Department of Health and Human Services. – URI: <https://www.healthypeople.gov/2030>
40. Wang, H., Shen, B., & Bo, J. (2022). Examining Situational Interest in Physical Education: A New Inventory. *J of Teaching in Physical Education*, 41(2), 270-277.
41. Zhang, T., Lu, G. & Wu, X. Y. (2020). Associations between physical activity, sedentary behaviour and self-rated health among the general population of children and adolescents: a systematic review and meta-analysis. *BMC Public Health*, 20, 1343. doi: <https://doi.org/10.1186/s12889-020-09447-1>